

Årsrapport 2019

4. JUNI 2020
SENER FOR SENIORPOLITIKK

Innhold

0. Sammendrag	2
1. Innledning.....	2
2. Forsknings- og utviklingsarbeid.....	3
2.1 Norsk seniorpolitisk barometer 2019.....	3
2.2 FoU	3
2.2.1 FoU-prosjekter	3
2.2.2 Kartleggingsprosjekter	4
2.2.3 Kompetanseprosjekter og forskerprosjekt i VAM.....	4
2.3 Analyser, utrednings- og utviklingsprosjekter m.m.....	4
2.3.1 SSP-notater.....	4
2.3.2 Notat utarbeidet av AFI/ OsloMet: «Eldre arbeidstakere og lengre arbeidskarrierer – refleksjoner om ledere og HR-medarbeideres rolle»	6
2.3.3 Utredning av NyAnalyse og Vivens: Ny offentlig tjenestepensjon (2019).....	6
2.4 Internasjonale trender og utviklingstrekk.....	6
3. IA-avtalen	7
4. Informasjonsarbeid og samfunnspåvirkning.....	7
4.1 Fornyet kommunikasjonsstrategi i 2019.....	7
4.2 Senter for seniorpolitikk 50 år - jubileumsaktiviteter.....	9
4.2.1 Jubileumsmarkering 6. juni.....	9
4.2.2 Jubileumskonferansen 7. juni.....	9
5. Samhandling og samarbeid	9
5.1 Seniorer og gründerskap	9
5.2 Seniorer i varehandelen.....	10
5.3 Kompetanseutvikling og livslang læring blant seniorer innenfor akademikeryrker	10
5.4 Seniorer i barnehagesektoren.....	10
5.5 Seniorer i sentralforvaltningen.....	10
5.6 Andre samarbeidsfora og -aktiviteter.....	10
6. Organisasjon.....	11
6.1 Formell organisasjon	11
6.2 Styret.....	11
6.3 Tilsluttede organisasjoner	12
6.4 Administrasjonen	13

0. Sammendrag

Det har vært høy aktivitet ved Senter for seniorpolitikk i jubileumsåret. Et høydepunkt var markeringen av 50-årsjubileet i juni. Jubileumsarrangementene var meget godt besøkt, med henholdsvis 100 deltakere på jubileumsfesten den 6.6, og 350 deltakere på jubileumskonferansen den 7.6. Her deltok også statsråd Anniken Hauglie og toppledelsen fra tilsluttede organisasjoner, samt en rekke andre samfunnsaktører.

I anledning 50-årsjubileet ga SSP ut en samling faglige artikler om seniorpolitikk i arbeidslivet. Historien om SSPs første 50 år ble utgitt i bokform i 2018.

Forskningskonferansen høsten 2019 hadde rekordstor oppslutning med 250 påmeldte. Konferansen, med offentliggjøringen av Norsk seniorpolitisk barometer 2019, fikk bred omtale i mediene. Nye FoU-prosjekter er planlagt eller igangsatt, med vekt på bransjekartlegginger og samarbeidsprosjekter med tilsluttede organisasjoner.

IA-avtalen ble fornyet i fire år fra 1.1. 2019. SSP og NAV har siden 2010 hatt formelle samarbeidsavtaler knyttet til den tidligere avtalen om Inkluderende Arbeidsliv. I august 2019 undertegnet NAV og SSP en ny samarbeidsavtale.

Høsten 2019 ble det utviklet nye nettsider, på ny teknisk plattform. Det faglige innholdet er gjort mer tilgjengelig og søkbart, og endringen må sees i sammenheng med aktiv bruk av nyhetsbrev og sosiale medier. SSP har vært godt synlig i mediene høsten 2019, og kronikker, rapporter og andre faglige bidrag har fått omtale. SSP har i tillegg holdt om lag 80 innlegg eller foredrag på egne og andres konferanser, møter og kurs. Det har vært god oppmerksomhet i mediene knyttet til SSPs forskningsformidling og andre saker.

Det ble våren 2019 gjennomført en egen omdømmeundersøkelse blant ledere i tilsluttede organisasjoner. Resultatene var gjennomgående gode, og SSP har arbeidet videre med å bli mer synlig i samfunnsdebatten. Sammen med tidligere analyser dannet dette et grunnlag for styrets arbeid høsten 2019 med å fornye strategiplanen for 2020-2023. Strategiplanen ble vedtatt i et styremøte 9.12. 2019.

1. Innledning

Årsrapporten beskriver hva SSP har arbeidet med og oppnådd innenfor innsatsområdene i 2019. SSPs aktiviteter baserer seg på de mål og innsatsområder som er beskrevet i strategiplanen for 2016 - 2019, i tillegg til de mål, rammer og føringer som gis i tildelingsbrevet fra Arbeids- og sosialdepartementet.

Det er avholdt i alt seks styremøter og ett styreseminar i 2019. SSP har hatt en rekke kontaktmøter med ledere og kommunikasjonsansvarlige hos myndigheter og i tilsluttede organisasjoner.

I gjeldende strategiperiode er følgende fire hovedområder prioritert:

- Forsknings- og utviklingsarbeid (FoU)
- IA-avtalen
- Informasjonsarbeid og samfunnspåvirkning
- Samhandling og samarbeid

SSP gikk med et overskudd på kr 837 012,- i 2019, etter at de to foregående årene hadde medført et samlet underskudd på kr 411.000,-.

Overskuddet tillegges egenkapitalen, som var 3 000 789,- ved årets utløp.

2. Forsknings- og utviklingsarbeid

SSP har en FoU-plan, og i 2019 er det arbeidet med allerede igangsatte prosjekter og flere nye prosjekter er iverksatt. Forskningskonferansen 2019 hadde stor oppslutning, og presenterte nye forskningsresultater fra ExitAge-prosjektene, (OsloMet, NOVA), Mobilitet for 50+ (Fafø) og Silver Lining (NIFU) – i tillegg til årets resultater fra Norsk seniorpolitisk barometer.

2.1 Norsk seniorpolitisk barometer 2019

Norsk seniorpolitisk barometer 2019 ble ferdigstilt i oktober, og presentert på forskningskonferansen 1.11. Blant de viktigste funnene er:

- To av tre yrkesaktive mener at det er rimelig at folk må jobbe lenger når vi lever lenger.
- Likevel viser årets barometer at økningen i ønsket pensjoneringsalder nå har stoppet opp.
- Kjønnforskjellene er store. Bare 36 prosent av norske yrkesaktive kvinner ser for seg å jobbe etter fylte 67 år, mot 52 prosent av mennene.
- Seks av ti ledere nøler med å kalle en søker som er eldre enn 59 år inn til jobbintervju.
- Ledere vil helst innføre ny teknologi og nye arbeidsprosesser med unge medarbeidere og unge team. 64 % av lederne sier at de foretrekker yngre arbeidstakere når nye arbeidsmåter skal innføres.

2.2 FoU

2.2.1 FoU-prosjekter

Et nytt FoU-prosjekt er etablert i 2019: «Et arbeidsliv under omstilling – er det plass for senioren?» Prosjektet startet opp i desember, og vil pågå fram til september 2021. Prosjektet vil omhandle arbeidsgiveres håndtering av aldersgruppen 55+ i et arbeidsmarked preget av økte krav til omstilling, endring og digitalisering. Målet er å få økt kunnskap om hvordan arbeidsgivere håndterer omstillinger, hva er begrunnelsene og hvilke vurderinger gjøres ved f. eks. rekruttering og ved behov for nedbemanning.

2.2.2 Kartleggingsprosjekter

SSP har de senere årene satt i gang flere kartleggingsprosjekter i utvalgte bransjer og yrker. Målet er å få kunnskap om status for seniorarbeidskraften i ulike bransje og yrker. Følgende prosjekter ble ferdigstilt i 2019:

- **Varehandel** (Samarbeidsprosjekt med Virke og Handel og Kontor.)
- **Akademikerne** (Samarbeidsprosjekt startet høsten 2018 om seniorkompetanse innen noen akademikeryrker, hovedsakelig blant medlemmer i Tekna og Econa.)

Det er pr. desember 2019 pågående, igangsatte eller planlagte kartleggingsprosjekter i følgende bransjer og yrker:

- **Barnehageprosjektet** er oppfølgingsprosjekt av kartleggingen i 2016, i samarbeid med KS, Utdanningsforbundet og Fagforbundet. Oppstart var i desember 2018 og forventet ferdigstilling er i løpet av 1. halvår 2020. Fafo er ansvarlige for prosjektet.
- **Seniorer innen pleie og omsorg** er et nytt prosjekt, som ferdigstilles i juni 2020 og som gjennomføres av Fafo.
- **Senior i en sentralforvaltning under omstilling**, i samarbeid med KMD. Prosjektet gjennomføres av Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) v/OsloMet.
- **Senior helsepersonell i helseforetak**. Det vurderes muligheter for et kartleggingsprosjekt blant helsepersonell på sykehus. Vestre Viken HF har sagt seg interessert i å bidra, men dette betinger også samarbeid med- og involvering fra de aktuelle partene sentralt. Et slikt prosjekt vil kunne starte opp i løpet av 2020.

2.2.3 Kompetanseprosjekter og forskerprosjekt i VAM

Det ble etablert to kompetanseprosjekter og et forskerprosjekt på SSPs fagfelt i regi av Forskningsrådets program for Velferd, Arbeidsliv og Migrasjon, VAM. Alle prosjektene pågikk i perioden 2015-2019.

Det første kompetanseprosjektet, «ExitAge», er et prosjekt ved OsloMet v/NOVA og AFI. Tema er de eldste arbeidstakerne (67+) og virksomhetenes håndtering av endrede aldersgrenser. Det ble presentert prosjektresultater på Jubileumskonferansen i juni 2019, og det planlegges en større avslutningskonferanse i mars 2020.

Det andre kompetanseprosjektet, «Challenges and possibilities for the mobility for the 50+ generation», er ved Fafo og omhandler seniorennes mobilitet på arbeidsmarkedet. Foreløpige forskningsresultater ble lagt fram på SSPs forskningskonferanse 1. november, og undersøkelsen ventes ferdigstilt 1. halvår 2020.

Forskerprosjektet «Silver Lining» er i regi av NIFU, og tar for seg seniorers læring og læringsstrategier. For kompetanseprosjektene inngår Senter for seniorpolitikk som samarbeidspartner, for forskerprosjektet deltok vi i en referansegruppe.

2.3 Analyser, utrednings- og utviklingsprosjekter m.m.

2.3.1 SSP-notater

Senter for seniorpolitikk startet i 2018 et arbeid for å publisere egne notater, for å gjøre dokumentert kunnskap lettere tilgjengelig for våre målgrupper. I 2019 er det utarbeidet tre nye SSP-notater:

SSP-notat nr. 2: «Hva kan vi lære av våre naboland?»

SSP utarbeidet i 2018 fire fakta-rapporter om situasjonen på arbeidsmarkedet i de fire nordiske landene. Noen viktige funn er:

- Sverige har ordninger med tidlig og aktiv bistand til bedrifter og ansatte som står oppe i store omstillinger og nedbemanninger.
- Finland har flere programmer for å fremme re-syssetning i slike situasjoner, blant annet ved hjelp av omstillingsekspertene ved de offentlige arbeidskontorene.
- Island har gjennomført en kraftig snuoperasjon i økonomien. Senior-syssetningen er likevel svært høy og stabil.
- Danmark har hatt tradisjon for liberal og gunstig tidlig avgang fra arbeidslivet gjennom tidlig pensjonering. En omfattende snuoperasjon gjør at seniorsyssetningen nå øker sterkt i Danmark.

Våren 2019 ble disse sammenfattet med SSP-notat nr. 2: «Hva kan vi lære av våre naboland? Om å forebygge og begrense frafall fra arbeidslivet som følge av omstillinger og nedbemanninger.»

SSP-notat nr. 3 «Hva skal til for at flere vil jobbe lenger?»

Notatet «Hva skal til for at flere vil jobbe lenger?» er en syntese og oppsummering av 16 forskningsrapporter om arbeid, ledelse og aldring. Notatet er formidlet til SSPs organisasjoner og andre, og er omtalt bl. a i Dagens Perspektiv og Pensjonsforum.no.

Tre hovedgrupper av faktorer avgjør når folk velger å pensjonere seg:

1. Økonomi og pensjonsordninger,
2. Personlige forhold som helse og familie
3. Forhold knyttet til arbeidsplassen.

SSP-notat nr. 4 «Hva vet vi om alder og produktivitet i arbeidslivet?»

SSP-notat nr. 4, «Hva vet vi om alder og produktivitet i arbeidslivet?» tar for seg misforholdet mellom hvilke oppfatninger enkelte arbeidsgivere og ledere har om seniorarbeidstakere, og hva forskningen sier om alder og produktivitet i arbeidslivet. Analyser og forslag i offentlige utredninger synes å basere seg delvis på oppfatninger om en negativ sammenheng mellom alder og produktivitet, og om et gap mellom produktivitet og lønn. Forskningen gir imidlertid lite empirisk dekning for en generell hypotese om avtakende arbeidsproduktivitet og stigende lønnskostnader med alderen.

Notatet ble presentert på SSPs frokostseminar den 4.12, hvor representanter for partene kommenterte funnene.

2.3.2 Notat utarbeidet av AFI/ OsloMet: «Eldre arbeidstakere og lengre arbeidskarrierer – refleksjoner om ledere og HR-medarbeideres rolle»

Gjennom to karriereservicekurs for eldre arbeidstakere, initiert av Senter for Seniorpolitikk og arrangert av karriererådgivningskonsernet AS3, kom det fram at deltakende seniorer gjennomgående hadde godt utbytte av et slikt kurs, mens ledere i liten grad fulgte opp kurserfaringene i virksomheten.

Senter for seniorpolitikk ønsket å fremskaffe mer kunnskap om hvorfor ledere forholder seg så passive, og AFI fikk i 2019 i oppdrag å studere dette i en avgrenset undersøkelse.

2.3.3 Utredning av NyAnalyse og Vivens: Ny offentlig tjenestepensjon (2019)

Høsten 2018 fikk NyAnalyse og Vivens i oppdrag å lage en utredning om offentlig tjenestepensjon. Hensikten var å beskrive økonomiske konsekvenser av ny offentlig tjenestepensjon og av gruppene som er berørt. Rapporten dekker tre emner:

- Hvilke grupper er berørt av ny offentlig tjenestepensjon?
- Ny offentlig tjenestepensjon sammenlignet med dagens ordning
- Pensjonsreformen og ny offentlig tjenestepensjon

Rapporten ble presentert på et godt besøkt frokostmøte i Oslo våren 2019.

2.4 Internasjonale trender og utviklingstrekk

SSP besøkte Nederland 24.-25. juni 2019, og hadde bl.a. møter med NIDI – Netherlands Interdisciplinair Demografisch Instituut – Nederlands Demografiske Institutt og Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (MinSZW) – Arbeids- og sosialdepartementet. Besøket ga nyttig innsikt i hvorfor Nederland har hatt så stor økning i avgangsalderen de senere årene, men også informasjon om ulempene knyttet til utformingen av pensjonssystemet.

Sverige har oppnevnt et eget råd, *Delegationen för främjande av äldre arbetskraft*, som arbeider med liknende problemstillinger som SSP. Representanter for Delegationen har besøkt SSP og fått en orientering om SSP og det seniorpolitiske arbeidet i Norge.

I 2019 fikk Bjørn Halvorsen ved SSP forespørsel fra Delegationen om å utarbeide et notat om situasjonen i de nordiske landene på området. Rapporten «Seniorer, arbeid og pensjon i Norden» bygger på tidligere SSP-notater og landrapporter, og er utgitt som rapport nr. 12/2019 hos den svenske tenketanken.

Deloitte Danmark besøkte i 2019 SSP på oppdrag fra *Seniortænk tanken*, et utvalg nedsatt av det danske arbeidsdepartementet. Mandatet var å samle inn kunnskap og identifisere tiltak som kan øke mulighetene for et lengre arbeidsliv i Danmark.

3. IA-avtalen

SSP og NAV har siden 2010 hatt en formell samarbeidsavtale, og denne har fulgt avtaleperiodene til intensjonsavtalen om et mer Inkluderende Arbeidsliv. Sentrale områder i avtalen har vært kompetanseutvikling og nettverksarbeid, og hovedfokus var rettet mot arbeidslivssentrene.

En fornyet samarbeidsavtale mellom NAV og SSP ble undertegnet av Sigrun Vågeng og Kari Østerud den 21. august. Parallelt har SSP arbeidet sammen med AV-direktoratet for å klargjøre SSPs bidrag til NAVs arbeid, både til AV-direktoratet, NAV fylke/ NAV lokal og NAV Arbeidslivssenter.

IA-avtalen har egne bransjeprogrammer som nye satsningsområder. Det er naturlig at SSP kan bidra inn mot arbeidet med seniorperspektivet i enkelte av disse, i lys av bransjekartlegginger og annen forskning.

4. Informasjonsarbeid og samfunnspåvirkning

4.1 Fornyte kommunikasjonsstrategi i 2019

Styret i SSP vedtok høsten 2018 å fornye kommunikasjonsstrategien, der arbeidet skal utføres etter rene kommunikasjonsfaglige retningslinjer. Kommunikasjon er et strategisk virkemiddel for å nå SSPs mål. Analyser av målgrupper og valg av mediekkanaler bidrar til at vi treffer hver målgruppe med et tilpasset budskap, gjennom å egne og andres arrangementer, presseoppslag, egne nettsider og sosiale medier.

Nye nettsider

Den nye nettsiden ble ferdigstilt i oktober på ny teknisk plattform. Nettsidens struktur gjør den bedre rustet teknisk sett for søkemotoroptimalisering, og dette vil lede til at flere finner informasjonen. Den nye plattformen letter også det daglige arbeidet. Nettsidenes innhold og design uttrykker enkelhet og tilgjengelighet, og speiler dermed SSPs strategi.

De nye nettsidene er integrert med nyhetsbrevløsning, og det sendes nyhetsbrev til over 7000 mottagere ukentlig. Nyhetsbrevene treffer godt i våre primære målgrupper.

Innen sosiale medier er målgruppene i bevegelse. Vi har derfor lagt større vekt på LinkedIn som sosialt medium for profesjonelle, dvs. ledere, HR-medarbeidere og tillitsvalgte. Uansett ser vi at det er utsendelsen av nyhetsbrevet som genererer flest treff på vår nettside.

Målgrupper og møteplasser

SSPs kommunikasjonsrådgiver har gjennom året tatt kontakt med kommunikasjonsansvarlige i SSPs fremste medlemsorganisasjoner for avklaring av mulige samarbeidsformer. Både SSPs omdømme og oppmerksomheten om seniorpolitikk må bygges

opp over tid. Vi har derfor hatt høy oppmerksomhet om mediekkanaler og eget nettverk, og har jevnlig møtt tillitsvalgte og ledere i tilsluttede organisasjoner.

SSP deltok på fire ulike arrangementer i Arendalsuka

- KLP arrangerte debatt mellom lederne i Unge Høyre, AUF, STAMI og SSP.
- Presentasjon av to forskningsrapporter fra Fafo om varehandelen, case fra Meny, og debatt med Virke, Handel og Kontor og SSP.
- «Hva er betydningen av at vi står lenger i jobb og hva skal til for at flere jobber lenger?» Arrangementet var i regi av NHO og Senter for seniorpolitikk. Her innledet seniorforsker Simen Markussen fra Frischsenteret, etterfulgt av debatt med Simen Markussen, Kjell Hugvik, Arbeids- og tjenestedirektør i NAV, Trygve Svensson, Leder av Agenda, Kristin Diserud Mildal, NHO og Kari Østerud, SSP.
- Anne Inga Hilsen fra FAFO presenterte forskningsrapporten "De 15 beste», som ble laget på oppdrag fra Senter for seniorpolitikk.

Høsten 2018 fikk NyAnalyse og Vivens i oppdrag å lage en utredning om offentlig tjenestepensjon. Rapporten beskrev økonomiske konsekvenser av ny offentlig tjenestepensjon for gruppene som er berørt. Rapporten ble presentert på et godt besøkt frokostmøte i Oslo den 24.4.

NIFU står bak rapporten om «Forvaltning og utvikling av seniorkompetanse i akademikeryrker.» SSP arrangerte et frokostmøte 17.9 sammen med Akademikerne, og presenterte her rapporten sammen med Tekna og Econa.

SSP arrangerte den 9.10 frokostmøte med Tankesmien Agenda, der Agenda-notatet «De nye seniorenene» ble presentert. Panelet involverte blant annet LO, Høyre og AUF. Opptak av frokostmøtet ble sendt i sin helhet på NRK P2.

4.12 inviterte SSP de nærmeste samarbeidspartnere til et lukket frokostmøte om SSP - notat nr. 4: «*Hva vet vi om alder og produktivitet i arbeidslivet?*» Det er særlig verdifullt å jobbe direkte med meningsbærere hos våre nærmeste partnere, da seniorpolitikk løftes på deres agenda. Et resultat av arbeidet er at vi i år er blitt hyppigere kontaktet av partene for dialog og foredrag.

I anledning statsbudsjettet møtte SSP i åpen høring i Arbeids- og sosialkomitéen.

SSP i mediene

SSP har i 2019 vært godt synlig i mediene, blant annet deltakelse flere ganger i NRK, lederkommentarer i DN, forside på Dagbladet, VG, Dagens Perspektiv, Finansavisen og i ulike spissede medier som Vi over 60 og på våre samarbeidspartneres nettsider, bl. a. NAVs pensjonsblogg «Det er din pensjon». Vi har også deltatt i flere lengre intervjuer i podkaster.

4.2 Senter for seniorpolitikk 50 år - jubileumsaktiviteter

4.2.1 Jubileumsmarkering 6. juni

90 inviterte gjester deltok på SSPs jubileumsmarkering den 6. juni på Thon Hotel Bristol. Arrangementet ble ledet av Kari Slaatsveen, og gjestene fikk innledningsvis et underholdningsinnslag fra revygruppen Stilett. Stein Aabø, forfatter av SSPs 50-årshistorie «Bølgebryteren», kåserte.

4.2.2 Jubileumskonferansen 7. juni.

SSPs jubileumskonferanse ble arrangert den 7. juni på Thon Hotel Bristol, og hadde 350 påmeldte. Dette var hovedmarkeringen av 50-årsjubileet, og statsråd Anniken Hauglie holdt åpningsinnlegget. Representantene for partene i arbeidslivet, henholdsvis Peggy Hessen Følsvik, 1. nestleder i LO og Nina Melsom, avdelingsdirektør i NHO, kommenterte.

Den faglige delen av konferansen besto av fire innlegg:

- Introduksjon til forskningsprosjektet «ExitAge» v/prosjektleder Katharina Herlofson, OsloMet, NOVA
- 67+ i arbeidslivet – hvem er de? v/Tale Hellevik, OsloMet, NOVA
- Endringer i lederes holdninger til eldre arbeidstakere v/Per Erik Solem, OsloMet, NOVA
- Hvordan håndterer ledere aldersgrenser og sine eldste medarbeidere? v/Robert Salomon, OsloMet, AFI

I den påfølgende paneldebatten drøftet deltakerne temaet «Hva skal til for at flere 60-åringere kan fortsette lenger i arbeid?» Panelet besto av Ragnhild Lied (Unio), Anne Kari Bratten (Spekter), Hans Chr. Aa. Terjesen (OsloMet/AFI), Sigrun Aasland (Tankesmien Agenda), Mathilde Fasting (Civita) og Åsmund Lunde (Senter for seniorpolitikk).

Til jubileumskonferanse utga vi et kompendium med sammendrag av aktuelle forskningsrapporter fra årene 2016–2019, samt de tre SSP-notatene som ble skrevet i 2018 og første halvår 2019 i sin helhet. Det er også spesiallaget tekster til kompendiet, blant annet en sammenstilling av fakta om seniorer i arbeidslivet. Kompendiet ble trykket og distribuert til deltakerne på jubileumskonferansen den 7.6, samt publisert digitalt.

5. Samhandling og samarbeid

Samarbeidsprosjekter er viktig for å sikre en bredere forankring av seniorpolitikken. Prosjektene gir oss økt kunnskap om hvordan det er å være senior i ulike bransjer og sektorer. SSP har flere pågående eller nylig avsluttede samarbeidsprosjekter:

5.1 Seniorer og gründerskap

I mars arrangerte SSP for tredje gang et seminar om gründerskap blant personer i gruppen 50 pluss. Frokostseminaret «Sølv i håret, gull for Norge» var som i tidligere år et samarbeid med Innovasjon Norge, hvor SISU Business AS var medarrangør. Temaet var hvordan kan vi få flere eldre til å våge å satse som gründer, alene eller sammen med andre.

5.2 Seniorer i varehandelen

Samarbeidsprosjekt mellom HK, Virke og SSP ble ferdigstilt våren 2019. Prosjektet kartlegger hvordan det er å være senior i varehandelen. Rapporten ble offentliggjort den 14. august under Arendalsuka 2019, i et arrangement sammen med FAFO, Virke og Handel og Kontor.

5.3 Kompetanseutvikling og livslang læring blant seniorer innenfor akademikeryrker

Samarbeidsprosjekt mellom Akademikerne (Akademikerne sentralt, samt Tekna og Econa) ble ferdigstilt høsten 2019. Rapporten ble offentliggjort 17. september på et frokostmøte og på de samarbeidende organisasjonenes hjemmesider.

5.4 Seniorer i barnehagesektoren

Samarbeidsprosjektet med partene i barnehagesektoren ble igangsatt våren 2019. Temaet er frafalls- og sluttårsaker blant seniorer i barnehager. Faglig ansvarlig er FAFO. Arbeidet startet opp våren 2019, med analyse av registerdata om hvordan ansatte i sektoren har beveget seg i arbeidsmarkedet, og dette suppleres med en survey blant medlemmer i Fagforbundet og Utdanningsforbundet. Prosjektet forventes ferdig våren 2020.

5.5 Seniorer i sentralforvaltningen

Et nytt samarbeidsprosjekt er igangsatt høsten 2019. I et samarbeid med KMD skal vi se nærmere på hvordan det er å være senior i sentralforvaltningen. Prosjektet er også en del av IA-satsingen i KMD. Prosjektet har arbeidstittelen «Seniorer i en sentralforvaltning under omstilling».

Prosjektet er forankret i Arbeidsgiverpolitisk avdeling og hos hovedsammenslutningene i KMD. Prosjektet gjennomføres av AFI v/OsloMet.

5.6 Andre samarbeidsfora og -aktiviteter

12.september arrangerte KS arbeidslivskonferansen «Må vi jobbe lenger?». SSP var invitert inn både ved planlegging og gjennomføring av konferansen, og bidro med faglig innlegg og stand.

Videre har Senter for seniorpolitikk videreført det faglige samarbeidet med Kompetanse Norge, blant annet ved deltakelse i Nasjonalt forum for karriereveiledning, og med Likestillings- og diskrimineringsombudet. SSP har også enkeltoppdrag for andre organisasjoner og virksomheter.

Vi har i tillegg holdt foredrag - eller bidratt faglig på annen måte - på nærmere 80 ulike arrangementer i 2019.

6. Organisasjon

6.1 Formell organisasjon

Pr 31. desember 2019 har SSP 30 tilsluttede organisasjoner. Alle de store organisasjonene i arbeidslivet og flere forskningsvirksomheter, direktorater og departementer er tilsluttet senteret.

Senter for seniorpolitikk har årsmøtet som øverste organ, og årsmøtet velger senterets styre. Årsmøtet i 2019 ble avholdt 6. juni, med deltakelse fra 14 tilsluttede organisasjoner.

6.2 Styret

Styret har avholdt seks møter i 2019, inkludert et styreseminar med tema knyttet til utforming av ny strategiplan for perioden 2020 – 2023. Strategiplanen ble vedtatt i styremøtet 9. desember. Det viktigste endringene er å forsterke innsatsen ovenfor ledere, HR og tillitsvalgte i virksomheter, herunder etablere bedriftsrådgivning som nytt satsningsområde.

Likestillingsperspektivet gjenspeiles i sammensetning av styret og valgkomitéen. Fem av syv styremedlemmer er kvinner.

Styret i SSP i perioden juni 2019 – juni 2020, valgt på årsmøtet den 6. juni 2019:

Styremedlemmer	Organisasjon	Verv	Personlig vara	Organisasjon
Kristin Diserud Mildal	NHO	Leder	Kari Hoff Okstad	Spekter
Kristin Sæther	LO	Nestleder	Øystein Nilsen	LO
Hans Christoffer Aargaard Terjesen	AFI	Styremedlem	Trude Furunes	Universitetet i Stavanger
Hans-Erik Skjæggerud	YS	Styremedlem	Siri Røine	Nito
Solveig Kopperstad Bratseth	Unio	Styremedlem	Håvard Holm	Akademikerne
Eva Margrete Lian	KS	Styremedlem	Oddbjørn Tønder	KMD
Runa Opdal Kerr	Finans Norge	Styremedlem	Kristin Holm Jensen	Virke

6.3 Tilsluttede organisasjoner

Oversikt over tilsluttede organisasjoner og kontaktpersoner pr 31.12. 2019:

	Tilsluttede organisasjoner	Kontaktpersoner:
1	Akademikerne	Svendsen, Nina Sverdrup Øystein Holm-Haagensen
2	Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF)	Rødsand, Astrid Driva
3	Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge (AOF Norge)	Johansen, Tove
4	Arbeids- og sosialdepartement. (ASD)	Jølstad, Finn-Ola
5	Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)	Terjesen, Hans Christoffer Aargaard
6	Arbeidsgiverforeningen Spekter	Kari Hoff Okstad
7	SMB Norge	Jørund H. Rytman
8	Finans Norge	Kerr, Runa Opdal
9	Kirkelig Arbeidsgiverforening – KA (Kirkerådet, Den norske kirke)	Engeseth, Karen Marie
10	Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)	Tønder, Oddbjørn
11	HR Norge	Lian, Anne
12	Universitetet i Sørøst - Norge	Ausland, Liv Hanson
13	KS	Lian, Eva
14	Kunnskapsdepartementet(KD)	Anne Sofie Holter
15	Landslaget for offentlige pensjonister (LOP)	Ofstad, Torild
16	Landsorganisasjonen i Norge (LO)	Kristin Sæther Øystein Nilsen
17	Lederne	Ingvartsen, Audun
18	NAV	Kristin Kvanvig
19	Norges Bedriftsidrettsforbund	Bolle, Svenn Erik
20	Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon (NITO)	Røine, Siri
21	Norsk Arbeidsmedisinsk forening	Skyberg, Knut Staalen, Synne Bjørvik
22	Velferdsforskningsinstituttet NOVA, OsloMet	Sølem, Per Erik
23	Norsk Pensjon	Narmo, Ola
24	Norsk Pensjonistforbund	Davidsen, Jan
25	Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)	Mildal, Kristin Diserud Indreeide, Ann-Torill Benonisen
26	Samfo*	Kroken, Torgeir
27	Unio	Geir Lyngstad Strøm May Britt Heimsæter
28	Virke (Hovedorganisasjonen Virke)	Anita Sundal
29	Voksenopplæringsforbundet (VOFO)	Astrid Krohn
30	Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)	Hans-Erik Skjæggerud

*Fusjonerer med Virke 31.01. 2020

6.4 Administrasjonen

SSP hadde 7 medarbeidere ved utløpet av 2019. En av disse er tilsatt i 40 % stilling på pensjonistvilkår. En medarbeider i sluttet i løpet av året, og ny kommunikasjonsmedarbeider tiltrådte 1.1.2019.

SSP arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. Både i administrasjonen og i styret er det en rimelig kjønnsbalanse. Pr 31.12. 2019 var det fire kvinner og tre menn i administrasjonen.

SSPs retningslinjer for bruk av personopplysninger, knyttet til utsendelser av nyhetsbrev og annet, er i tråd med norsk personvernlovgivning og personvernforordningen (GDPR). Sykefraværet ved SSP var i 2019 på 0,9 %. Korttidsfraværet er ubetydelig.

SSP har kontorer i Akersgata 32, 0180 Oslo.

Etterfølgende begivenheter – 1. halvår 2020

Coronaviruset – konsekvenser for driften:

Restriksjonene for norske arbeidsplasser for å hindre spredning av Coronaviruset, har også hatt konsekvenser for Senter for seniorpolitikk. Alle eksterne aktiviteter har for en periode blitt kansellert. Foredrag, møter, seminarer og konferanser hvor vi skulle ha bidratt, har blitt avlyst.

Administrasjonen jobber mye via hjemmekontorløsningen, som har blitt grundig utprøvd og fungerer godt, men vi har måttet endre planer og har konsentrert oss om følgende tre områder:

- Mer tid på egen kompetanseutvikling: Alle medarbeidere har laget og iverksatt en plan for egen kompetanseutvikling, selvstudier, etc.
- Økt innsatsen på FOU og analyser: Ny FOU-plan er utarbeidet, og frigjorte ressurser fra avlyste aktiviteter settes inn på å bestille flere nye FOU-oppdrag
- Videreutvikle hjemmesiden: Forbedre hjemmesiden og styrke digital kommunikasjon med relevante målgrupper gjennom nyhetsbrev og sosiale medier.

Pr. 20. mars har ingen ansatte blitt syke eller satt i karantene.
